

Ugled prinašajo rezultati

V Ljubljani je bila konec prejšnjega tedna 5. in 6. februarja, 3. konferenca ZSS, ki je spregovorila o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in socialne varnosti. S to, tretjo konferenco, je sindikat zaokrožil obravnavo treh najvažnejših področij svoje aktivnosti, ki so tudi najvažnejša vprašanja delavcev v združenem delu. Vloga in naloge sindikatov, zastavljene na zadnjem kongresu ZSS, se tako tvorno in odgovorno vključujejo v splošna družbena prizadevanja za stabilnejše gospodarjenje. Nujnost usklajevanja vseh oblik in namenov porabe z realnimi materialnimi možnostmi naše družbe je bila osrednja misel skoro vseh razprav na konferenci.

Tako je v uvodu zasedanja konference tovariš Martin Mlinar obširno spregovoril o vlogi in nalogah sindikatov, od osnovnih organizacij do republiškega sveta, pri oblikovanju socialne politike. V času stabilizacijskih prizadevanj za izboljšanje gospodarskega položaja, v zaostrenem gospodarskem in političnem položaju tako v svetu kot doma postaja vloga sindikatov na vseh področjih življenja še toliko bolj pomembna. Sindikat v našem socialističnem samoupravljanju ni le zaščitnik delavcev in njihovih interesov v boju za vsakodnevne ekonomske, socialne in politične zahteve, ampak v celotnem sistemu družbene reprodukcije, kar pomeni, da opravlja zahtevno družbenopolitično nalogo: reševati in odpravljati protislovja, konflikte in mnoga druga odprta vprašanja, ki se pojavljajo med posameznimi interesi delavcev, skupine delavcev, med delavci in kolektivi na eni strani in delavskim razredom na drugi strani.

Sindikat mora biti pobudnik za odpravo pomanjkljivosti na področju gospodarjenja in upravljanja, tako da se bo uveljavljalo socialistično samoupravljanje in da bo vidna vloga delavcev v njem. Le tako si bo sindikat pridobil ugled in lahko odločilno prispeval h krepitvi socialne varnosti na podlagi dela in njegovih rezultatov ter medsebojne solidarnosti in vzajemnosti.

Pomembno področje za uresničevanje takšne vloge so napor za razvijanje vseh delegatskih razmerij znotraj združenega dela kot tudi izven njega. Sindikat mora prevzeti odgovornost za boljše delovanje samoupravnih organov in delegacij, kar pomeni, da morajo osnovne organizacije imeti vlogo nekakšnih središč, prek katerih se bodo prenašali problemi in stališča od delavcev in do njih. Tako se bodo osnovne organizacije bolj seznanjale s problemi delavcev in jih usklajevale s širšimi interesi, oziroma seznanjale delavce z njimi. Ta razvitost sindikalnega delovanja bo omogočila, da bodo delavci vplivali na celotno razvojno politiko, tako ekonomsko kot socialno. Tako povezana socialna politika bo sama preprečevala nastajanje vzrokov socialnih problemov.

Ob naglem in dinamičnem gospodarskem razvoju sta se bistveno spremenila, predvsem v zadnjih desetih letih, tudi socialna struktura in položaj delavcev in občanov. Ob tem so se porajala določena neskladja, ki jih nismo pravočasno odpravljali. Vzrokov je več, vendar je bistveno to, da smo ta vprašanja reševali preveč administrativno in izven združenega dela.

Podpredsednik republiškega sveta ZSS je spregovoril tudi o vzrokih za organiziranje same konference. Med njimi je na prvem mestu pravzaprav potreba o oceni stanja na

področju socialne politike, vendar brez teženj po spreminjanju dosedanjih okvirov razvojne politike. Vendar je čutili potrebo po poenotenju akcijskega delovanja v vseh okoliščinah, da si enostavno povemo, kaj je treba v vsebini in uporabi dosedanjih mehanizmov socialne politike še izpolniti.

Potek dosedanjih razprav v pripravah na 3. konferenco, kot tudi vrsta pobud, pripomb in mnenj o osnovnem gradivu, vse to daje slutiti, kakšen pomen pripisujejo delavci tej problematiki. Tako se je v dvodnevni razpravi oglasilo precejšnje število delegatov, saj so obravnavali takšna vprašanja, ki zadevajo sleherno delovno okolje, slehernega delavca.

Našo občino so zastopali štirje delegati: Marija Šaubert iz Centra za socialno delo in Justina Zgonc iz občinskega sveta ZSS Ljubljana-Siška ter Jože Lakota iz Donita Medvode in Milenko Adamovič iz Agrostroja. S posebnim prispevkom se je v razpravi oglasila tovarišica Šaubertova in orisala nekatere poudarke in ugotovitve iz tematske razprave, ki jih je organiziral občinski svet ZSS Ljubljana-Siška.

Spregovorila je o socialni varnosti starejših občanov, predvsem v naši občini. Iz njenih besed je bilo razbrati, da smo uspešnejši pri zagotavljanju tako imenovane institucionalne socialne varnosti starejših občanov, kot pri razvijanju nekaterih drugih njenih oblik, ki predvsem upoštevajo humanost in solidarnost naše družbe. Ravno tem vprašanjem posveča veliko pozornost predvideni novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki predvideva poleg same pokojnine še druge pravice iz minulega dela. Pa ne samo to, starejši občani morajo imeti tudi večjo vlogo pri uveljavljanju teh pravic. V nadaljevanju razprave je Marija Šaubertova opozorila na nekatere probleme v domu za starejše občane. Poglavitni je ta, da so stroški za oskrbovanje v domu previsoki in nemalokrat presega višino pokojnine. Zato bo nujno oblikovati strokovne podlage za porazdelitev stroškov oskrbnine: sredstva za zdravstveno nego in varstvo naj bi zagotavljale zdravstvene skupnosti, stroške bivanja naj bi subvencionirale stanovanjske skupnosti, občinske skupnosti oziroma skupščine pa naj bi z različnimi olajšavami pripomogle k zmanjšanju stroškov delovanja domov.

Tretja konferenca ZSS prinaša skupen dogovor o intenzivnih nalogah za vse osnovne organizacije, vse organe ZSS od občine do republike. Omenjenih je bilo veliko pomanjkljivosti pri izvajanju socialne politike v dosednji praksi, to pa je tudi vodilo za premagovanje teh težav. Zato sindikat prevzema nalogo, da delavca družbeno usmerja in uveljavlja kot samoupravljavca, ki si na podlagi dela in ustvarjenega dohodka sam zagotavlja svojo socialno varnost. Delitev po delu je poglavitna in bistvena materialna in moralna spodbuda delavcev za povečanje produktivnosti dela in smotrno gospodarjenje z družbenimi sredstvi. To pa je tudi edina realna podlaga za povečanje osebne dohodka in družbenega standarda, kar pomeni krepitve socialne varnosti in daje možnost za medsebojno solidarnost. Poseben poudarek je na konferenci veljal temu, kako zagotoviti, da sistem socialnih dajatev ne bo podiral in omejeval načela delitve po delu, saj ni sprejemljivo, da bi si delavec s socialnimi dajatvami pridobil boljši položaj od tistega, ki si ga ustvarja z lastnim delom.

Poleg teh osnovnih načel je konferenca sprejela še usmeritve za delovanje sindikatov na posameznih področjih socialne politike. Kakšen bo uspeh pa je odvisno od nas vseh.

Februarski dnevi

V začetku leta 1942 (priprave so stekle že v letu 1941) je Vrhovni štab narodne osvobodilne vojske izdal tako imenovane Fočanske predpise »o nalogah in organizaciji narodnoosvobodilnih odborov«. V teh zapisih je bilo posebno poglavje namenjeno delu in finančnemu poslovanju narodnoosvobodilnih odborov za osvobojeni in neosvobojeni teritorij.

Avtor teh zapisov je bil pokojni Moša Pišade, z njim so pa sodelovali računovodski in finančni strokovnjaki, ki so bili takrat pri Vrhovnem štabu v Foči.

Začetki enotnega računovodstva, ki je še sedaj v veljavi, torej segajo v dneve naše vstaje in narodnoosvobodilne vojne. Uvedba enotnih evidenc o knjigovodskem oziroma računovodskem spremljanju vseh finančnih transakcij takratnih narodnoosvobodilnih odborov in kasneje podjetij in drugih ustanov, je bila tudi zakonsko oblikovana 1. februarja 1945, ko je Predsedstvo AVNOJ sprejelo odlok o enotnem računovodstvu v Demokratični federativni Jugoslaviji, ki je bil objavljen v Uradnem listu Demokratične federativne Jugoslavije št. 6 v letu 1945.

Za denarništvu Slovenije, zlasti pa za knjigovodstvo, pa je pomemben še 8. oktober 1943, ko je Izvršni odbor Osvobodilne fronte slovenskega naroda razpisal 50 milijonov takratnih lir za posojilo narodne osvoboditve za potrebe NOV in POS ter osvobojenega slovenskega ozemlja.

Za vse delavce v računovodstvih organizacij združenega dela in drugih organizacij, za vse delavce v bankah, zavarovalnicah, upravnih organih za finance, v službah družbenega knjigovodstva — pa tudi za delavce carin, zato velja 1. februar kot praznik računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije. Konferenca Zveze računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije je na slavnostni seji ob 20. obletnici svoje organizacije dne 24. 4. 1977, zato proglašila 1. februar za dan računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije, ki ga praznujemo v februarskih dnevih, ki so obletnica teh zgodovinskih dogodkov. Uvedba enotnega računovodstva je bila pogojena s prehodom na enotno knjigovodsko evidentiranje vseh poslovnih dogodkov v vseh tistih organizacijah, v katerih je bilo vodenje knjigovodstva z zakonom predpisano.

Temelj za tako poenoteno knjigovodstvo so bile tudi enotne kalkulacije s predpisanimi elementi ali sestavni deli strukture vseh stroškov ali vseh planiranih dohodkov v določenem časovnem obdobju. Za vse to pa je bila seveda tudi zakonska podlaga letni, srednjeročni ali dolgoročni plan.

Vse opisano je zajeto tudi v Ustavi socialistične federativne republike Jugoslavije s členom 76, kjer je dobesedno napisano takole: »Delavci v organizaciji združenega dela in delovni ljudje v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter organi teh organizacij in skupnosti, kot tudi organi družbenopolitičnih skupnosti, so dolžni organizirati knjigovodstvo in evidenco o dejstvih, ki so pomembna za delo in odločanje v teh organizacijah in skupnostih.« Se natančneje pa obveznosti vodenja knjigovodstva določa zakon o združenem delu. Zato vodenje knjigovodstva ni administrativna muha posameznih ljudi ali institucij, ampak je to z zakonom oziroma z ustavo zapovedan sestavni del družbenega sistema in formiranja, ki je tudi pogoj za spremljanje gibanja gospodarstva, za družbeno knjigovodstvo, za statistiko, predvsem pa informacija za delavce v združenem delu, da lahko na podlagi občasnih obračunov prihodkov in odhodkov ter na podlagi letnih bilanc uspeha in bilanc stanja samoupravno odločajo o delitvi dohodka in o delovnih programih prihodnjih obdobjih glede gospodarjenja tako na področju proizvodnje kot tudi storitev.

Vsem delavcem računovodskih in finančnih služb zato ob tej priložnosti čestitamo k prazniku.